

27. ГОДИШЊЕ САВЈЕТОВАЊЕ ДОКТОРА ВЕТЕРИНАРСКЕ
МЕДИЦИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ (БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА)
МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП

27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary
Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Hercegovina)
International Scientific Meeting

ЗБОРНИК РАДОВА И КРАТКИХ САДРЖАЈА

Proceedings and short contents

27.

Требиње, Град Сунца, 15–18. јуна 2022.
Trebinje, Grad Sunca, June, 15–18, 2022.

Покровитељи:
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
ЈУ Ветеринарски Институт Републике Српске "Др Васо Бутозан"

Организатори:
ВЕТЕРИНАРСКА КОМОРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ/VETERINARY
и
ДРУШТВО ВЕТЕРИНАРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ/VETERINARY

Суорганизатори:
Факултет ветеринарске медицине Универзитета у Београду
ЈУ Ветеринарски институт Републике Српске "Др Васо Бутозан"
Департман за ветеринарску медицину, Пољопривредни факултет,
Универзитет у Новом Саду

Организациони одбор:

Предсједник: Велибор Кесић

Чланови: Драгана Окљеша, Владимир Милијевић, Саша Бошковић, Драган Кнежевић, Давор Јефтић, Ратко Мијатовић, Игор Чегар, Славиша Спасојевић, Јелена Павић, Перица Бургић, Александар Брадић, Младен Драгичевић, Драган Малиш, Стеван Радић, Бранислав Галић, Богослав Готовац, Зоран Дамјанац, Предраг Новаковић, Благоје Бирчаковић, Ненад Крстић, Горан Костић

Секретаријат: Бранко Стевановић, Миленко Шарић, Велибор Тодоровић, Данијел Ковачевић, Радојица Ђекановић, Оливер Стевановић

Технички секретар: Тијана Тимарац;

Научни и програмски одбор:

Предсједник: Драго Н. Неђић

Чланови: Родољуб Тркуља, Милорад Мириловић (СРБ), Жељко Цветнић (ХР), Нихад Фејзић, Мухамед Смајловић, Андреј Кирбиш (СЛО), Нектариос Гиادينис (ГР), Лазо Пендовски (МК), Јанко Иванов (БГ), Драган Шефер (СРБ), Предраг Слијепчевић (ВБ), Миломир Ковач (РУС), Мајкл Гилсдорф (САД), Коосз Атилла (МАЂ), Иван Станчић (СРБ), Драган Касагић, Ђорђе Савић, Миљивоје Надаждин (СРБ), Жељко Сладојевић, Весна Калаба, Рајко Латиновић, Виолета Сантрач, Горан Параш, Весна Ђорђевић (СРБ), Добрила Јакић Димић (СРБ), Синиша Гатарих, Славен Грбић, Бранко Велебит (СРБ), Зоран Ђерић, Новалина Митровић, Негослав Лукић.

Мјесто одржавања: Требиње, Град Сунца, 15-18. јуна 2022.

Patron:

MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND WATER MANAGEMENT
PI Veterinary Institute of Republic of Srpska "Dr. Vaso Butozan"

Organizers:

VETERINARY CHAMBER OF REPUBLIC OF SRPSKA
and
VETERINARY ASSOCIATION OF REPUBLIC OF SRPSKA

Co-organizers:

Faculty of Veterinary medicine University of Belgrade
PI Veterinary Institute of Republic of Srpska "Dr. Vaso Butozan"
Department of Veterinary Medicine, Faculty of Agriculture,
University of Novi Sad

Organisational board:

President: Velibor Kesić

Members: Dragana Oklješa, Vladimir Milijević, Saša Bošković, Dragan Knežević, Davor Jeftić, Ratko Mijatović, Igor Čegar, Slaviša Spasojević, Jelena Pavić, Perica Burgić, Aleksandar Bradić, Mladen Dragičević, Dragan Mališ, Stevan Radić, Branislav Galić, Bogoslav Gotovac, Zoran Damjanac, Predrag Novaković, Blagoje Birčaković, Nenad Krstić, Goran Kostić

Secretariat: Branko Stevanović, Milenko Šarić, Velibor Todorović, Danijel Kovačević, Radojica Đekanović, Oliver Stevanović

Technical Secretary: Tijana Timarac

Scientific and Programme Committee:

President: Drago N. Nedić

Members: Rodoljub Trkulja, Milorad Mirilović (SRB), Željko Cvetnić (CRO), Nihad Fejzić, Muhamed Smajlović, Andrej Kirbiš (SLO), Nektarios Giadinis (GR), Lazo Pendovski (MK), Janko Ivanov (BG), Dragan Šefer (SRB), Predrag Slijepčević (GB), Milomir Kovač (RUS), Michael Gilsdorf (USA), Koósz Attila (HU), Dragan Kasagić, Đorđe Savić, Milivoje Nadaždin (SRB), Željko Sladojević, Vesna Kalaba, Rajko Latinović, Violeta Santrač, Goran Paraš, Vesna Đorđević (SRB), Dobrila Jakić Dimić (SRB), Ivan Stančić (SRB), Siniša Gatarić, Slaven Grbić, Branko Velebit (SRB), Zoran Đerić, Novalina Mitrović, Negoslav Lukić.

Venue: Trebinje, Grad Sunca, June, 15th – 18th 2022.

Предавање по позиву

ИНТЕРАКЦИЈЕ АНТИПАРАЗИТСКИХ ЛЕКОВА

Витомир Ђупић^{1*}, Arturo Anadon², Саша Ивановић¹, Сунчица Борозан¹, Гордана Жугић³, Индира Мујезиновић⁴, Андреја Превендар Црнић⁵, Ромел Велев⁶, Дејана Ђупић Миладиновић¹

¹Др Витомир Ђупић, редовни професор, члан академије вет. медицине, Факултет ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Република Србија

²Dr Arturo Anadon, full professor, Department of Toxicology and Pharmacology, Faculty of Veterinary Medicine, Universidad Complutense de Madrid, Madrid, Spain

¹Др Саша Ивановић, ванредни професор, Факултет ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Република Србија

¹Др Сунчица Борозан, редовни професор, Факултет ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Република Србија

³Др Гордана Жугић, Агенција за лекове и медицинска средства, Београд, Република Србија

⁴Др Индира Мујезиновић, редовни професор, Ветеринарски факултет, Универзитет у Сарајеву, Босна и Херцеговина

⁵Др Андреја Превендар Црнић, редовни професор, Ветеринарски факултет, Свеучилиште у Загребу, Република Хрватска

⁶Др Ромел Велев, редовни професор, Ветеринарски факултет, Универзитет у Скопљу, Северна Македонија

¹Др Дејана Ђупић Миладиновић, асистент, Факултет ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Република Србија
vcupic@vet.bg.ac.rs

Кратак садржај

Данас се за заштиту домаћих животиња, а нарочито кућних љубимаца од екто и ендопаразита, користе бројна антипаразитска средства. Нарочито је број нових антипаразита на тржишту порастао у последње две до три деценије. Управо из тог разлога, сматра се да доктори ветеринарске медицине који свакодневно ове лекове прописују и/или их примењују морају боље познавати њихов начин деловања, индикације, нежељене и токсичне ефекте, као и могуће интеракције између самих њих или интеракцијама са другим лековима. Већина антипаразитских лекова има прихватљиву границу сигурности, тј. безбедни су. Међутим, неки од ових лекова могу изазвати веома значајне нежељене ефекте. Ризик од нежељених ефеката често

може бити чак и већи када се лекови користе у комбинацији. Овај потенцијални проблем нарочито је присутан код кућних љубимаца. Иако држање кућних љубимаца може имати психичке, физичке и здравствене користи, треба имати у виду да ове животиње могу носити и многе ектопаразите, хелминте и протозое, које треба сузбијати и стално држати под контролом, да би се смањио ризик од могућих зооноза. Управо из тог разлога, постојала је и постоји стална потреба за развојем нових и ширег спектра антипаразитских лекова, али потреба и за комбинацијом ових лекова у лечењу паса и мачака. Поред тога што постоје већ добро познате безбедне комбинације има и оних које су контраиндиковане, јер нису безбедне. Циљ овог рада да се каже нешто више о могућим интеракцијама, а посебно оним које могу имати за последице и настајање акутних нежељених реакција након истовремене примене антипаразитских лекова или антипаразитских и других лекова.

Кључне речи: антипаразитски лекови, интеракције, кућни љубимци, нежељене реакције

Захвалница: Овај рад је финансиран од стране Министарства Просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Пројекат бр. III 46009

Lecture by invitation

INTERACTIONS OF ANTIPARASITIC DRUGS

Vitomir Ćupić^{1*}, Arturo Anadon², Saša Ivanović¹, Sunčica Borožan¹,
Gordana Žugić³, Indira Mujezinović⁴, Andreja Prevendar Crnić⁵,
Romel Veleв⁶, Dejana Ćupić Miladinović¹

¹Dr Vitomir Ćupić, full professor, member of the academy of vet. medicine, Faculty of Veterinary Medicine, University of Belgrade, Republic of Serbia

²Dr Arturo Anadon, full professor, Department of Toxicology and Pharmacology, Faculty of Veterinary Medicine, Universidad Complutense de Madrid, Madrid, Spain

¹Dr Sasa Ivanovic, Associate Professor, Faculty of Veterinary Medicine, University of Belgrade, Republic of Serbia

¹Dr Sunčica Borožan, full professor, Faculty of Veterinary Medicine, University of Belgrade, Republic of Serbia

³Dr Gordana Žugić, Agency for Medicines and Medical Devices, Belgrade, Republic of Serbia

⁴Dr Indira Mujezinović, full professor, Faculty of Veterinary Medicine, University of Sarajevo, Bosnia and Herzegovina

⁵Dr Andreja Prevendar Crnić, full professor, Faculty of Veterinary Medicine, University of Zagreb, Republic of Croatia

⁶Dr Romel Veleв, full professor, Faculty of Veterinary Medicine, University of Skopje, Northern Macedonia

¹Dr Dejana Ćupić Miladinović, Assistant, Faculty of Veterinary Medicine, University of Belgrade, Republic of Serbia
vcupic@vet.bg.ac.rs

Abstract

Today, numerous antiparasitic agents are used to protect domestic animals, and especially pets from ecto and endoparasites. In particular, the number of new antiparasitics on the market has increased in the last two to three decades. For this reason, it is considered that veterinarians who prescribe and / or use these drugs on a daily basis must know better their mode of action, indications, side effects and toxic effects, as well as possible interactions between them or interactions with other drugs. Most antiparasitic drugs have an acceptable safety margin, ie. they are safe. However, some of these drugs can cause very significant side effects. The risk of side effects can often be even higher when the drugs are used in combination. This potential

problem is especially present in pets. Although keeping pets can have psychological, physical and health benefits, it should be borne in mind that these animals can also carry many ectoparasites, helminths and protozoa, which should be controlled and kept under control to reduce the risk of possible zoonoses. Precisely for that reason, there was and is a constant need for the development of new and wider spectrum of antiparasitic drugs, but there is also a need for a combination of these drugs in the treatment of dogs and cats. In addition to the fact that there are already well-known safe combinations, there are also those that are contraindicated, because they are not safe. The aim of this paper is to say something more about possible interactions, especially those that may have consequences and the occurrence of acute adverse reactions after concomitant use of antiparasitic drugs or antiparasitic and other drugs.

Key words: antiparasitic drugs, interactions, pets, unwanted reactions

Acknowledgment: This paper is funded by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia. Project no. III 46009

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Бања Лука

636.09(082)

МЕЂУНАРОДНИ научни скуп "Годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина)" (27 ; Требиње ; 2022)

Зборник радова и кратких садржаја / Међународни научни скуп "27. годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина)", Требиње, Град Сунца, 15-18. јуна 2022. = Proceedings and short contents / International scientific meeting "27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina)", Trebinje. Grad Sunca, June, 15th-18th, 2022. ; [организатори Ветеринарска комора Републике Српске и Друштво ветеринара Републике Српске ; организациони одбор Велибор Кесић... [и др.] ; научни и програмски одбор Драго Н. Неђић ..[и др.]]. - [Бања Лука] : Ветеринарска комора Републике Српске, 2022 (Бања Лука : Атлантик). - 363 стр. ; 24 cm

Текст ћир. и лат. - Упор. срп. текст и енгл. превод. - Насл. над текстом: 27. годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина) - 2022 = 27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina) - 2022. - Тираж 400.

ISBN 978-99955-770-9-4

COBISS.RS-ID 136311041